

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1196/2021
03.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића, Мирољуба Томића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Нурије Рожајца, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3-12/21 од 25.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 03.11.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Нурије Рожајца, па се само у односу на осуђујући део **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3-12/21 од 25.08.2021. године и предмет у том делу враћа Вишем суду у Новом Пазару на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници К.бр.88/19 од 25.11.2019. године окривљени АА је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, кривично дело уништење и оштећење туђе ствари из члана 212. став 1. КЗ и кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. КЗ. Истом пресудом према окривљеном је, на основу члана 422. тачка 1) ЗКП, одбијена оптужба за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ. Оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, па су му за наведена кривична дела претходно утврђене појединачне казне и то за кривично дело из члана 170. став 1. КЗ новчана казна у износу од 20.000,00 динара, а за кривично дело из члана 330. став 1. КЗ новчана казна у износу од 15.000,00 динара и затим је окривљени осуђен на јединствену новчану казну у одређеном износу од 35.000,00 (тридесетпетхиљада) динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде на означени жиро рачун суда, а уколико то не учини суд ће исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане

казне одредити један дан казне затвора, те је окривљени обавезан да приватном тужиоцу ББ надокнади трошкове кривичног поступка који се односе на трошкове његовог пуномоћника – адвоката Исмета Хаџића у укупном износу од 252.750,00 динара, као и да плати суду на име паушала износ од 10.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Истом пресудом окривљени је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело уништење и оштећење туђе ствари из члана 212. став 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж3-12/21 од 25.08.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Нурије Рожајца и потврђена је пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године у осуђујућем делу, док је у ослобађајућем делу другостепена пресуда остала неизмењена.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Нурија Рожајац је поднео захтев за заштиту законитости само против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3-12/21 од 25.08.2021. године, због повреда закона из члана 16. став 3. и 5, члана 438. став 1. тачка 7), 8) и 9), члана 438. став 2. тачка 1) и 2) у вези члана 419. став 1. и 2, члана 439. тачка 1) и 2), члана 441. став 4. и члана 462. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да преиначи правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3-12/21 од 25.08.2021. године тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривична дела за која је оглашен кривим и обавезати приватног тужиоца на плаћање трошкова поступка.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је доношењем пресуде Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године у осуђујућем делу и то у односу на кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. КЗ на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је том пресудом оптужба прекорачена, а коју повреду није отклонио суд трећег степена доносећи побијану трећестепену одлуку у поступку по жалби на другостепену пресуду, иако је на ову битну повреду одредаба кривичног поступка у својој жалби указивао бранилац окривљеног АА.

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљеном АА приватном кривичном тужбом приватног тужиоца ББ поднетој суду преко пуномоћника - адвоката

Аце Васојевића дана 29.08.2018. године, а која до правноснажног окончања овог кривичног поступка није измењена, између осталог стављено на терет извршење кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, а за које кривично дело је окривљени правноснажно оглашен кривим и осуђен. Окривљеном је у погледу кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ стављено на терет да је „Дана 25.08.2018. године око 08,00 часова у селу ..., по договору са ВВ из ... приватни тужилац је пошао са својим трактором да дотера пластове сена са парцела ... и ради дотеривања пластова сена покушао је да прође куда је и раније пролазио јавним путем који носи катастарску ознаку број ... КО ... и на месту званом „...“ испред трактора на јавни пут је изашао окривљени АА држећи у рукама дрвени штап (мотку) дужине око 1,2 метра и дебљине око 4 - 5 центиметара, па је оштећени био принуђен да заустави трактор како не би прегазио окривљеног ..., након тога окривљени је дрвеним штапом (мотком) ударио по трактору на коме се налазио оштећени и то у пределу левих врата код браве, а након тога окривљени је легао на пут и препречио даљи пролаз трактором оштећеном тим јавним путем, па је оштећени вратио трактор уназад и скретањем ван пута заобишао је трактором окривљеног који је лежао на путу окривљени у урачунљивом стању, са умишљајем, при чему је окривљени био свестан да је његово понашање недопуштено и недозвољено ...“.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, из цитираних законских одредби произилази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Међутим, другостепени суд је, доносећи побијану другостепену пресуду у осуђујућем делу, а у којем је изменио чињенични опис кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ дат у приватној кривичној тужби приватног тужиоца ББ, повредио објективни идентитет оптужбе, јер се чињенични опис кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ наведен у изреци другостепене пресуде у битном разликује од оног наведеног у приватној кривичној тужби приватног тужиоца. Ово са разлога јер је другостепени суд, у осуђујућем делу изреке побијане другостепене пресуде у јединствени чињенични опис кривичних дела и то у онај део који се односи на кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. КЗ унео битне елементе бића овог кривичног дела и то „самовласно прибавио право за које сматра да му припада – право пролаза јавним путем који носи катастарску ознаку број ... КО ... на месту званом „...“, а што окривљеном није било стављено на терет приватном кривичном тужбом приватног тужиоца, чиме је изменом чињеничног описа овог кривичног дела из оптужбе нарушен идентитет оптужбе и пресуде. Наиме, оваквом изменом чињеничног описа из оптужбе и то уношењем у изреку пресуде битних елемената бића кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, по оцени овога суда, чињенични опис у изреци другостепене пресуде није остао у границама чињеничног основа из оптужбе,

односно није остао у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Поступајући на напред наведени начин другостепени суд је, по налажењу Врховног касационог суда, доношењем побијане пресуде у осуђујућем делу прекорачио оптужбу и учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а коју повреду није отклонио суд трећег степена доносећи побијану трећестепену одлуку у поступку по жалби на другостепену одлуку, иако је на ову битну повреду одредаба кривичног поступка у својој жалби указивао бранилац окривљеног АА.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Нурије Рожајца, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, само у односу на осуђујући део укинуо правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.47/21 од 11.05.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3-12/21 од 25.08.2021. године и предмет у том делу вратио Вишем суду у Новом Пазару на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, а имајући при томе у виду да се осуђујући део пресуде који се односи на кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ не може издвојити без штете за правилно пресуђење, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање осталих истакнутих повреда у захтеву браниоца окривљеног.

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће о свим чињеницама које су предмет доказивања дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге, водећи при томе рачуна о начелу забране преиначења на горе (*reformatio in reius*) прописаном одредбом члана 453. ЗКП.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић